

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE

NA OSOBITNŤ SPRÁVU EURÓPSKEHO DVORA AUDÍTOROV

Nástroje uľahčujúce cestovanie v EÚ počas
pandémie COVID-19

Relevantné iniciatívy s vplyvom v rozmedzí od úspechu po
obmedzené využitie

Obsah

I. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE.....	2
II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA.....	3
1. Vývoj brány na vyhľadávanie kontaktov.....	3
2. Využitie nástrojov EÚ týkajúcich sa formulárov na vyhľadávanie cestujúceho a brány na vyhľadávanie kontaktov.....	4
3. Vývoj mechanizmu zrušenia digitálneho COVID preukazu EÚ.....	4
4. Bezpečnostné kontroly a podvodné preukazy.....	5
5. Digitálny COVID preukaz EÚ ako medzinárodná norma a prostriedok uľahčujúci cestovanie ..	6
III. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA.....	6
1. Odporúčanie 1 – Riešiť dôvody slabého využívania digitálnych formulárov EÚ na vyhľadávanie cestujúcich.....	6
2. Odporúčanie 2 – Zjednodušiť komunikáciu o incidentoch v súvislosti s digitálnym preukazom EÚ ..	6
3. Odporúčanie 3 – Pripraviť relevantné nástroje EÚ pre prípad budúcej krízy ..	7

V tomto dokumente sa predkladajú odpovede Európskej komisie na pripomienky uvedené v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov v súlade s článkom 259 [nariadenia o rozpočtových pravidlách](#), ktoré budú uverejnené spoločne s osobitnou správou.

I. STRUČNÉ ODPOVEDE KOMISIE

Komisia s cieľom uľahčiť voľný pohyb v EÚ a chrániť verejné zdravie počas pandémie COVID-19 v úzkej spolupráci s členskými štátmi vyvinula celú škálu digitálnych nástrojov. Medzi tieto nástroje patrilo digitálny COVID preukaz EÚ¹, brána, prostredníctvom ktorej sa prepojili vnútroštátne aplikácie na vyhľadávanie kontaktov v celej EÚ, a úsilie o presadzovanie harmonizovaného prístupu k formulárom na vyhľadanie cestujúceho.

Digitálny COVID preukaz EÚ je spoločný rámec pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia. Digitálne COVID preukazy EÚ sú akceptované vo všetkých členských štátoch, čo uľahčuje občanom EÚ cestovanie počas pandémie. Pri digitálnom COVID preukaze EÚ, ktorý bol vyvinutý v úzkej spolupráci s expertmi členských štátov zastúpených v sieti elektronického zdravotníctva a Výbore pre zdravotnú bezpečnosť², Komisia venovala osobitnú pozornosť zabezpečeniu, aby digitálny COVID preukaz EÚ odrážal základné hodnoty a zásady EÚ, ako je nediskriminácia, ochrana osobných údajov, súkromie, bezpečnosť a otvorenosť.

Digitálny COVID preukaz EÚ je kľúčovým prvkom reakcie Európy na pandémiu COVID-19. Do septembra 2022 sa v samotnej EÚ/EHP vydali viac než 2 miliardy preukazov. Jeho úspech slúžil aj na urýchlenie digitalizácie zdravotnej starostlivosti vo všetkých členských štátoch. Komisia a členské štáty uvažujú o tom, ako by sa dala technická infraštruktúra podporujúca digitálny COVID preukaz EÚ potenciálne využiť na iné prípady použitia v budúcnosti. Digitálny COVID preukaz EÚ vzbudil aj značný záujem v krajinách mimo EÚ. Do októbra 2022 sa do systému zapojilo 49 tretích krajín a území z piatich kontinentov³ po tom, ako sa usúdilo, že ich systémy sú rovnocenné s rámcom pre digitálny COVID preukaz EÚ⁴.

Rámec pre digitálny COVID preukaz EÚ bol inšpirovaný prácou uskutočnenou pri vývoji brány na vyhľadávanie kontaktov. Práca na nových riešeniach pre digitálne vyhľadávanie kontaktov sa začala už v apríli 2020, pričom viedla k spoločnému súboru nástrojov EÚ pre členské štáty týkajúceho sa mobilných aplikácií na podporu vyhľadávania kontaktov v boji proti ochoreniu COVID-19⁵. V septembri 2020 Komisia zaviedla bránu na vyhľadávanie kontaktov a prvé krajiny začali pripájať svoje vnútroštátne aplikácie na vyhľadávanie kontaktov k tejto bráne v októbri 2020, čo umožnilo

---

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953 zo 14. júna 2021 o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia (digitálny COVID preukaz EÚ) s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19. K dispozícii tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0953>.

² https://health.ec.europa.eu/health-security-and-infectious-diseases/preparedness-and-response/health-security-committee-hsc_en.

³ Úplný zoznam k dispozícii na adrese: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans/eu-digital-covid-certificate_en#recognition-by-the-eu-of-covid-certificates-issued-by-third-non-eu-countries

⁴ Podľa článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/953. Švajčiarsko je pripojené k systému podľa rozhodnutia prijatého na základe článku 3 ods. 10 nariadenia (EÚ) 2021/953. Island, Lichtenštajnsko a Nórsko sú pripojené priamo ako výsledok začlenenia nariadenia (EÚ) 2021/953 do Dohody o EHP.

⁵ https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-04/covid-19_apps_en_0.pdf.

používateľom cestovať do zahraničia, pričom používali svoju vnútroštátnu aplikáciu na vyhľadávanie kontaktov, a teda sa podporilo cezhraničné vyhľadávanie kontaktov.

Brána na vyhľadávanie kontaktov dosiahla vrchol v marci 2022, keď bolo za jediný deň nahratých približne 700 000 kľúčov.

Popri úspešnom zavedení digitálneho COVID preukazu EÚ predstavovalo vyhľadávanie kontaktov pomocou formulárov na vyhľadávanie cestujúceho ústredných prvok v boji proti SARS-CoV-2. Komisia presadzovala harmonizovaný prístup k formulárom na vyhľadávanie cestujúceho dvomi spôsobmi. Podporila prácu v rámci iniciatívy EÚ „Healthy Gateways“ pri vývoji spoločného vzoru formulára na vyhľadávanie cestujúceho a žiadosti – EUDPLF⁶ – s cieľom uľahčiť používanie podobného digitálneho formulára na vyhľadávanie cestujúceho v celej EÚ⁷. Súčasne vyvinula platformu na výmenu informácií o formulároch na vyhľadanie cestujúceho s cieľom uľahčiť rýchlu a automatickú výmenu údajov o cestujúcich medzi zúčastnenými členskými štátmi. Členské štáty tak boli od 1. júna 2021 schopné pripojiť sa k tejto platforme a vymieňať si údaje o cestujúcich v rámci všetkých druhov dopravy, pre ktoré zozbierali formuláre na vyhľadávanie cestujúceho.

II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA

1. Vývoj brány na vyhľadávanie kontaktov

Komisia v súvislosti s bránou na vyhľadávanie kontaktov uskutočnila podrobné konzultácie s členskými štátmi⁸. V rámci siete elektronického zdravotníctva to viedlo k prijatiu spoločného súboru nástrojov EÚ pre členské štáty týkajúceho sa mobilných aplikácií na podporu vyhľadávania kontaktov v boji proti ochoreniu COVID-19⁹, k usmerneniam týkajúcim sa interoperability¹⁰, špecifikáciám pre aplikácie na vyhľadávanie kontaktov¹¹ a k bráne na vyhľadávanie kontaktov¹².

Vnútroštátne stratégie boja proti pandémie COVID-19 sa však v rámci členských štátov líšili a nie všetky z nich sa rozhodli zaviesť aplikácie na vyhľadávanie kontaktov. Väčšina členských štátov podporila zavedenie aplikácií na vyhľadávanie kontaktov, ktoré boli cezhranične interoperabilné, pričom nakoniec sa k bráne na vyhľadávanie kontaktov pripojilo 19 z 22 krajín. Tie krajiny, ktoré si zvolili technológie, ktoré neboli kompatibilné s bránou na vyhľadávanie kontaktov, sa spoliehali na spoločný súbor nástrojov EÚ a boli úzko zapojené do spolupráce EÚ v tejto oblasti.

---

⁶ Digitálny formulár Európskej únie na vyhľadanie cestujúceho.

⁷ K dispozícii tu: <https://app.euplf.eu/>

⁸ Body 28 – 29, ilustrácia 3, osobitná správa EDA XX/2022.

⁹ https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-04/covid-19_apps_en_0.pdf.

¹⁰ https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-05/contacttracing_mobileapps_guidelines_en_2.pdf.

¹¹ https://health.ec.europa.eu/publications/ehealth-network-guidelines-eu-member-states-and-european-commission-interoperability-specifications_en.

¹² https://health.ec.europa.eu/publications/technical-specifications-interoperability-contact-tracing-apps-ehealth-network-guidelines-eu-member_en.

2. Využitie nástrojov EÚ týkajúcich sa formulárov na vyhľadávanie cestujúceho a brány na vyhľadávanie kontaktov

Úspech aplikácií na vyhľadávanie kontaktov, a tým aj brány na vyhľadávanie kontaktov, vo veľkej miere závisel od ich prijatia širokou verejnosťou. Zatiaľ čo počet stiahnutí nebol vo všetkých členských štátoch rovnomerný, aplikácie na vyhľadávanie kontaktov boli dobrovoľne stiahnuté viac než 74 miliónov ráz (do októbra 2021), pričom v aspoň 14 krajinách tento počet presiahol ekvivalent 15 % ich obyvateľov. Vzhľadom na prísne normy ochrany údajov a bezpečnosti aplikácií na vyhľadávanie kontaktov je monitorovanie skutočného využitia používateľmi veľmi obmedzené. Z predbežných zistení nezávislej štúdie o získaných poznatkoch, najlepších postupoch a epidemiologickom vplyve spoločného európskeho prístupu k digitálnemu vyhľadávaniu kontaktov však vyplýva, že celkový počet stiahnutí do júla 2022 v krajinách EÚ/EHP bol takmer 170 miliónov. Využívanie týchto aplikácií do veľkej miery záviselo aj od propagačných kampaní riadených členskými štátmi popri iných nefarmaceutických opatreniach (napr. udržiavanie vzdialenosti, nosenie rúšok, hygiena rúk atď.), ktoré mali občania prijať na spomalenie šírenia ochorenia COVID-19).

Po skončení pandémie by sa v prípade potreby opätovného využitia brány na vyhľadávanie kontaktov mohol znova použiť rovnaký právny nástroj, aký sa použil na jeho prvotné zavedenie¹³. V kontexte balíka opatrení v oblasti európskej zdravotnej únie¹⁴ Komisia rozšírila mandát Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) s cieľom zahrnúť automatizované nástroje na vyhľadávanie kontaktov¹⁵, čím sa ECDC poskytne možnosť podľa potreby vyvinúť a zaviesť nové nástroje na cezhraničné digitálne vyhľadávanie kontaktov.

Treba zdôrazniť, že členské štáty nemali žiadnu právnu povinnosť zbierať formuláre na vyhľadávanie cestujúceho. Používanie takýchto nástrojov je naďalej dobrovoľné. Navyše všetky členské štáty, ktoré prejavili záujem pripojiť sa k platforme na výmenu informácií o formulároch na vyhľadávanie cestujúceho, tak mohli urobiť.

3. Vývoj mechanizmu zrušenia digitálneho COVID preukazu EÚ

Aby sa ochránilo verejné zdravie, môže vzniknúť potreba zrušiť digitálne COVID preukazy EÚ¹⁶, ak boli vydané chybné, v dôsledku podvodu alebo po pozastavení šarže očkovacej látky proti ochoreniu COVID-19, o ktorej sa zistí, že vykazuje nedostatky. V nariadení o digitálnom COVID preukaze EÚ sa už stanovuje, že jeho rámec dôvery môže podporiť dvojstrannú výmenu zoznamov zrušených potvrdení, ktoré obsahujú jedinečné identifikátory potvrdení, ktoré boli zrušené¹⁷. Členské štáty EÚ boli preto schopné rýchlo zrušiť platnosť podvodne vydaných preukazov s použitím funkcie systému podnikových pravidiel, t. j. súbor pravidiel, ktorý je súčasťou overovacieho softvéru.

V nariadení o digitálnom COVID preukaze EÚ sa jasne stanovil jedinečný identifikátor ako súčasť súboru údajov, ktorý sa má použiť na účely zrušenia. Komisia a členské štáty sa rozhodli preskúmať

¹³ Vykonávací akt podľa článku 14 (sieť elektronického zdravotníctva) smernice o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti (2011/24/EÚ).

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/european-health-union_sk.

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52020PC0726>.

¹⁶ Pozri body 44 až 46, osobitná správa EDA XX/22.

¹⁷ Článok 4 ods. 2 nariadenia o digitálnom COVID preukaze EÚ.

možnosť ďalšieho uľahčenia cezhraničnej automatickej výmeny zoznamov zrušených preukazov prostredníctvom centrálnej brány pre digitálny COVID preukaz EÚ. Poskytlo sa tým flexibilné riešenie, ktorým sa členským štátom umožnilo zvoliť technologický prístup, ktorý lepšie vyhovuje ich potrebám.

Spôsoby tohto postupu zrušenia sú uvedené vo vykonávacom rozhodnutí Komisie 2022/483 z 22. marca 2022¹⁸. Technické špecifikácie pre mechanizmus zrušenia majú dve časti: jedna časť sa vzťahuje na bránu pre digitálny COVID preukaz EÚ a jej uplatňovanie je záväzné. Druhá časť sa týka spôsobu, akým členské štáty distribuujú zoznamy zrušených preukazov zo svojej vnútroštátnej infraštruktúry do overovacích aplikácií, a nie je záväzná. V prípade druhej časti si členské štáty môžu vybrať spomedzi celého radu možností, pričom všetky tieto možnosti zohľadňujú ochranu súkromia.

4. Bezpečnostné kontroly a podvodné preukazy

Pokiaľ ide o bezpečnosť systému digitálneho COVID preukazu EÚ¹⁹, Komisia je ako prevádzkovateľ brány pre digitálny COVID preukaz EÚ zodpovedná za zabezpečenie najmodernejšej bezpečnosti na ochranu systému pred rizikami, zraniteľnosťami a škodlivými subjektmi. Proces „zavádzania“ sa uplatňuje na všetky zúčastnené krajiny. Komisia dôsledne overuje, či zúčastnené krajiny skutočne dodržiavajú bezpečnostné požiadavky týkajúce sa zavedenia brány pre digitálny COVID preukaz EÚ pred tým, ako danú krajinu pripojí. Takéto testovanie sa vykonáva s cieľom overiť, či sú zavedené všetky bezpečnostné opatrenia potrebné na bezpečné pripojenie.

Zodpovednosť za bezpečnostné kontroly na úrovni vydávania digitálneho COVID preukazu EÚ a súvisiace pripojenie k vnútroštátnej backendovej infraštruktúre (vnútroštátny systém pripojený k centrálnej bráne pre digitálny COVID preukaz EÚ) nesie členský štát alebo tretia krajina. Zúčastnené krajiny musia pri zavedení a prevádzke vnútroštátnych systémov a služieb dodržiavať príslušné právne predpisy o kybernetickej bezpečnosti a ochrane údajov, za ktorých presadzovanie sú zodpovedné špecifické vnútroštátne orgány. Komisia systematicky od všetkých členských štátov a tretích krajín vyžaduje, aby predkladali sebahodnotenie s cieľom poskytnúť dodatočné uistenie, že daná krajina špecificky zohľadnila osobitné riziká. V prípade nedodržania ktorejkoľvek z uvedených požiadaviek sa zamedzí zavedeniu rámca pre digitálny COVID preukaz EÚ.

Všetky podvodné činnosti súvisiace s digitálnym COVID preukazom EÚ, ako je vydávanie technicky platných preukazov osobami s legitímnym prístupom k systému bez toho, aby sa uskutočnila príslušná zdravotná udalosť, sú dôsledkom kriminálneho správania, ktoré je trestné podľa vnútroštátneho práva, a nepredstavujú kybernetické útoky. Treba rozlišovať medzi bezpečnostnými kontrolami na úrovni vnútroštátnej backendovej infraštruktúry a nekalým úmyslom osôb, ktoré prevádzkujú systémy vydávania preukazu na vnútroštátnej úrovni. Vnútroštátne backendové systémy neboli narušené a neoprávnené strany nemali prístup k vnútroštátnym backendom.

Z hľadiska kybernetickej bezpečnosti je digitálny COVID preukaz EÚ bezpečný. Riziko, že oprávnené osoby majú zákonný prístup k systémom vydávania s cieľom vydávať technicky platné, ale podvodné preukazy, riadia orgány zúčastnených krajín v súlade so svojimi vnútroštátnymi predpismi a postupmi kontroly prístupu.

¹⁸ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/483 z 21. marca 2022, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2021/1073, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie a pravidlá pre vykonávanie rámca dôvery pre digitálny COVID preukaz EÚ zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953. K dispozícii tu: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32022D0483>.

¹⁹ Pozri body 51 až 56, osobitná správa EDA XX/22.

5. Digitálny COVID preukaz EÚ ako medzinárodná norma a prostriedok uľahčujúci cestovanie

Členské štáty využívali digitálny COVID preukaz EÚ vo veľkej miere²⁰ a bol účinný pri uľahčovaní cestovania²¹. Digitálny COVID preukaz EÚ bol okrem toho prijatý včas²². Digitálny COVID preukaz EÚ je kľúčovým prvkom reakcie Európy na pandémiu COVID-19 a rýchlo sa stal normou v Európe aj mimo nej. Mal pozitívny vplyv na voľný pohyb v čase, keď členské štáty obmedzovali jeho uplatňovanie z dôvodov verejného zdravia.

Positívny vplyv systému digitálneho COVID preukazu EÚ presahuje hranice EÚ, keďže sa z neho stala svetová norma, ktorá je pevne založená na hodnotách EÚ týkajúcich sa otvorenosti, bezpečnosti a ochrany údajov. Dokazuje to veľký záujem tretích krajín o pripojenie k systému digitálneho COVID preukazu EÚ, ktorý je jediným fungujúcim systémom COVID preukazov prevádzkovaným na medzinárodnej úrovni vo veľkom rozsahu. Tento úspech prispel k obnoveniu bezpečného medzinárodného cestovania a celosvetovému oživeniu.

Komisia je naďalej v plnej miere odhodlaná čo najskôr obnoviť neobmedzený voľný pohyb. Od októbra 2022 všetky členské štáty odstránili cestovné obmedzenia v rámci EÚ vrátane potreby vlastniť digitálny COVID preukaz EÚ. Hoci digitálny COVID preukaz EÚ svedčí o schopnosti inštitúcií EÚ a členských štátov dosahovať konkrétne výsledky v prospech občanov EÚ, jeho ukončenie bude náznakom konca pandémie a s ňou súvisiacich obmedzení.

III. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA

1. Odporúčanie 1 – Riešiť dôvody slabého využívania digitálnych formulárov EÚ na vyhľadávanie cestujúcich (cieľový dátum vykonania: december 2023)

Komisia prijíma toto odporúčanie a bude konzultovať s členskými štátmi prostredníctvom Výboru pre zdravotnú bezpečnosť a spolupracovať s ECDC na jeho vykonaní.

2. Odporúčanie 2 – Zjednodušiť komunikáciu o incidentoch v súvislosti s digitálnym preukazom EÚ (cieľový dátum vykonania: jún 2023)

Komisia prijíma odporúčanie.

Výbor pre bezpečnosť bol zriadený v novembri 2021 pod záštitou siete elektronického zdravotníctva. Jeho účelom je analyzovať všetky incidenty po tom, ako sa problém náležite odstránil, diskutovať o získaných poznatkoch a šíriť ich a vydávať odporúčania o bezpečnostných zlepšeniach. Výbor nepredstavuje prvú obrannú líniu, ale mechanizmus na výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi výlučne určený pre digitálny COVID preukaz EÚ. Z bezpečnostných dôvodov výbor nemôže zasahovať

²⁰ Pozri body 69 – 70 a ilustráciu 4, osobitná správa EDA XX/22.

²¹ Pozri body 72 a 74 a ilustráciu 5, osobitná správa EDA XX/22.

²² Pozri body 28 a 35, osobitná správa EDA XX/22.

a šíriť informácie pred tým, ako sa incident primerane vyrieši a dostatočne odstráni na vnútroštátnej úrovni.

Komisia zanalyzuje, aké ďalšie kroky možno prijať s cieľom zvýšiť účasť na výbore, ako aj posilniť výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi.

Komisia považuje tento výbor pre bezpečnosť za neoddeliteľnú a účinnú súčasť návrhu celkovej architektúry digitálneho COVID preukazu EÚ, a preto to začlení do každého plánu opätovnej aktivácie, ktorý bude súčasťou nástroja uvedeného v odpovedi na odporúčanie 3 týkajúce sa opätovného využitia nástrojov, na ktoré sa vzťahuje táto správa.

V tomto kontexte Komisia ako súčasť opatrení podľa odporúčania 3 zanalyzuje aj to, ako sa výbor pre bezpečnosť a jeho mechanizmy komunikácie mohli prispôsobiť a rozšíriť, aby harmonizovaným spôsobom primerane uspokojili akékoľvek dodatočné potreby týkajúce sa bezpečnostných incidentov v súvislosti s budúcimi pandemickými krízami nad rámec krízy spôsobenej pandémiou COVID-19.

3. Odporúčanie 3 – Pripraviť relevantné nástroje EÚ pre prípad budúcej krízy

- a) Identifikovať tie nástroje EÚ vytvorené počas pandémie COVID-19, ktoré boli pre občanov a členské štáty najužitočnejšie, a pripraviť postupy na ich rýchlu opätovnú aktiváciu v prípade budúcich núdzových situácií (cieľový dátum vykonania: september 2023)**

Komisia prijíma odporúčanie 3 písm. a), ale poznamenáva, že táto analýza bude nevyhnutne závisieť od príslušného nástroja a krízy.

Vo svojom oznámení o pohotovostnom pláne pre dopravu²³ Komisia poznamenala, že ak dôjde k podobnej kríze, ako je kríza spôsobená ochorením COVID-19, Komisia a členské štáty by mali vychádzať zo skúseností pri vypracúvaní spoločného vzoru pre digitálne formuláre na vyhľadanie cestujúceho EÚ a platformy na poskytovanie údajov o cestujúcich na účely cezhraničného sledovania kontaktov. Nástroje vyvinuté na úrovni EÚ na tento účel by sa mali v prípade potreby rýchlo a jednoducho znovu aktivovať.

Komisia okrem toho 19. septembra 2022 prijala návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje nástroj núdzovej pomoci pre jednotný trh²⁴. Tento nástroj má za cieľ zaviesť flexibilný a transparentný mechanizmus, aby sa zabezpečila rýchla reakcia na núdzové situácie a krízy, ktoré ohrozujú fungovanie jednotného trhu. Cieľom je zabezpečiť koordináciu, solidaritu a súdržnosť reakcie EÚ na krízu a chrániť fungovanie jednotného trhu, pričom sa zabezpečí najmä nepretržitý voľný pohyb osôb, tovaru a služieb. Týmto nariadením by sa Komisia a členské štáty takisto poverili vytvorením interoperabilných nástrojov alebo infraštruktúr IT podporujúcich tieto ciele.

Zároveň treba zdôrazniť, že niektoré z analyzovaných nástrojov EÚ, najmä digitálny COVID preukaz EÚ, boli špecificky navrhnuté ako reakcia na pandémiu COVID-19.

Boli sčasti výslovne obmedzené spoluzákonodarcami na odhadované trvanie pandémie ako spôsob, akým uľahčiť právo na voľný pohyb občanov EÚ a ich rodinných príslušníkov počas tohto výnimočného obdobia. Bude to mať nevyhnutne vplyv na to, či je vhodné pripraviť postupy umožňujúce ich opätovnú aktiváciu.

²³ COM(2022) 211 final.

²⁴ COM(2022) 459 final.

b) Prostredníctvom synergii alebo zjednodušení uľahčiť prístup občanov EÚ k nástrojom využívaným na uľahčenie cezhraničného vyhľadávania kontaktov (cieľový dátum vykonania: september 2024)

Komisia prijíma odporúčanie 3 písm. b). Práca sa vykoná na základe konzultácie uvedenej v odporúčaní 1, bude si vyžadovať existenciu vhodného právneho základu a bude závisieť od epidemiologickej situácie.

c) Spolu s členskými štátmi analyzovať potrebu ďalších nástrojov na riešenie potenciálnych budúcich kríz (cieľový dátum vykonania: september 2023)

Komisia prijíma odporúčanie 3 písm. c). V tejto súvislosti je relevantný aj návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje nástroj núdzovej pomoci pre jednotný trh.